

INVENTARISATIE 'MATTE' PARKETLAKKEN, DEEL 2

Oliegebaseerd: matheid en Anfeuerung

In het vorige nummer van *Mobilia Vloeren*, april/mei 2005, is een inventarisatie gepubliceerd van matte parketlakken op waterbasis voor de professionele markt. In samenwerking met de parketopleiding van Gildevaart Werkend Leren in Nieuwegein zijn de lakken bekeken in een praktijksituatie en is hun matheid gemeten. Een aantal fabrikanten leverde ook oliegebaseerde afwerkingssystemen aan. Daarvan geven we in dit tweede verslag de bevindingen met betrekking tot verwerking, uitstraling en matheid.

➤ In samenwerking met de parketopleiding van **GILDEVAART WERKEND LEREN** in Nieuwegein heeft *Mobilia Vloeren* matte parketlakken op een rij gezet en bekeken in een praktijksituatie. In het april/mei-nummer beschreven we de ervaringen van **JAN VAN DER KROEF**, praktijkdocent bij de parketopleiding, met betrekking tot de verwerkbaarheid. Ook gaven wij de glansgraad op het oog en de gemeten glansgraad van een groot aantal lakken.

Op ons verzoek om monsters voor deze inventarisatie op te sturen, leverde een aantal fabrikanten ook oliegebaseerde afwerkingssystemen aan. Ook deze producten zijn tijdens de praktijktoepassing bekeken en daarvan geven wij nu de bevindingen. Een geoliede parketvloer heeft een mooie houttekening en de natuurlijke uitstraling die de consument vraagt; fabrikanten trachten met hun matte lakken die uitstraling te benaderen en te combineren met het onderhoudsgemak van een lak. Benaderen oliegebaseerde systemen wellicht nog beter de uitstraling van een geoliede vloer, dan de watergedragen lakken? Omdat het aardig is de gemeten glansgraad van de watergebaseerde lakken te vergelijken met de oliegebaseerde systemen, worden alle meetuitkomsten in het schema gegeven.

De praktijktoepassing

Tijdens de test hadden wij de beschikking over AquaOil Kombi System (**BERGER-SEIDLE**), Leha TwinTone en Leha Topfit PU 102 (**LECOL**), Oil-Pur HP en Oil-Balsam HP (**SLC TECHNOLOGY**) en RigoStep Colorwash met Duomatt (**URSA PAINT**). De twee SLC-producten gebruiken niet, zoals de andere genoemde producten, een oliegebaseerde grondlaag. Zij zijn feitelijk acrylaat-lakken, maar verschillen van andere watergedragen lakken, omdat zij wel de open porie hebben als van olie.

De genoemde producten zijn toegepast op eiken, maple, wengé, kambala (iroko) en beuken naturel. Zo was het effect te zien op de verschillende houtsoorten met hun specifieke kenmerken en uiteenlopende tinten. Elk product is aangebracht volgens bijgeleverde instructies. De grondlagen van de genoemde producten worden, zo dun mogelijk, met een spaan aangebracht en vervolgens uitgeoend met een witte pad. Uitzondering zijn de Oil

Pur HP en Oil Balsam HP van SLC Technology, waar geen aparte grondering voor is. Zij zijn feitelijk een lak, en worden dus als een PU-lak opgezet met een roller.

De glansgraad is gemeten met de Micro-TRI-gloss, een standaard apparaat. De reflectometer is instelbaar onder verschillende hoeken. Een lager getal als uitkomst, betekent een lagere glansgraad. Het oog ziet overigens geen verschil binnen 5 graden verschil in glansgraad, bijvoorbeeld tussen 10 en 15, of 22 en 26 graden. Bij het onderzoek is gemeten onder hoeken van 60° (vergelijkbaar met vanuit staande positie iets schuin op een vloer kijkend) en 85° ('strijklicht', dus kijkend van een afstand over de vloer, of vanuit zittende positie).

Voor verdere algemene informatie omtrent de uitvoering van de test verwijzen we naar het april/mei-nummer, 2005-2 van *Mobilia Vloeren*.

De oliegebaseerde producten op een rij. De primers zijn al opgezet, de lakken van SLC Technology (meest rechts) nog niet.

Alle uitgeteste oliegebaseerde producten blijven prettig te verwerken. Uiteraard dient men de instructies van de fabrikant te volgen. “LEHA en RIGOSTEP springen, wat betreft verwerking, iets boven de andere producten uit”, concludeerde **VAN DER KROEF**. Sommige lakken reageren beter op kambala dan andere; dat heeft te maken met inhoudsstoffen van deze houtsoort, zoals steenzout. Dit vertraagt de droging van lak op olie- en polyesterbasis aanzienlijk. AquaOil Kombi System, Oil Pur HP en Oil Balsam HP doen het erg goed op deze exoot. Met uitzondering van de SLC-producten (ogen de oliegebaseerde lakken minstens zo mat als de watergedragen lakken. RigoStep Duomatt heeft de meest matte uitstraling van de oliegebaseerde producten. Bovendien zijn de bekeken olielakken alle heel geschikt voor wie een mooie kleurverdieping zoekt. Glansgraad en Anfeuerung zijn geen criteria voor kwaliteit; zij zijn in de eerste plaats een kwestie van smaak.

De producten

Berger-Seidle Siegeltechnik GmbH
Grünstadt (D), T + 49 63 5980050,
www.berger-seidle.de (voor Nederland: Parmat
v.o.f., T 030 2964740; Rooding Parket BV,
T 016 2472000; Dekora Parket BV, T 045 5418989;
Parketfabriek Van Kesteren BV, T 026 3814457)

Het AquaOil Kombi System bestaat uit de oliegebaseerde **AQUA OIL PRIMER** en de watergedragen **AQUA-SEAL W1** als aflak.

Grondlak: de primer wordt in één laag aangebracht met een spatel. **VAN DER KROEF** merkt op dat het product goed spatelt en geen blaasjes geeft. Bij druk op het hout (steunen met de hand) komt de olie uit de naden tussen de delen omhoog in kleine druppeltjes.

Aflak: Aqua-Seal W1, in twee lagen met een roller op te brengen, laat zich goed verwerken. Het product schuimt, maar ontschuimt weer vrij snel. Bij geen enkele van de gebruikte houtsoorten treedt verruwing op. Mooie, warme kleuren zijn het resultaat, met name op de kambala. Hoewel men dat door de opvallend roze tint van Aqua-Seal W1 wellicht wel zou verwachten, vertonen de testborden geen verkleuring. Op het oog een mooi matte uitstraling.

Lecol Chemie BV
Waalwijk, T 0416 566540, www.lecol.nl

Op de oliegemodificeerde grondlak **LEHA TWINTONE START UG 300** kan zowel **LEHA TWINTONE FINISH PROJECT** als de **LEHA TOPFIT PU 102** worden opgezet. Beide tweecomponenten afwerkingen zijn toegepast.

Grondlak: de Leha TwinTone Start UG 300 spaant goed. Tijdens de test droogde het product zo snel, dat het wat minder goed vloeide. Dat gold overigens ook voor de afwerking Leha TwinTone Finish Project.

Aflak: Ondanks dat het wat minder goed vloeide, vond

VAN DER KROEF de TwinTone Finish Project (extra mat) lekker rollen. De lak schuimt iets, maar ontschuimt ook weer snel. Eiken vertoont enige verruwing. Er is een mooie kleurverdieping en de glans is op het oog mooi mat. *Aflak:* Topfit PU 102 is een lekkere lak, aldus **VAN DER KROEF**. De lak geeft iets minder verruwing bij eiken dan de TwinTone Finish Project (extra mat). Wel is er enige verruwing voelbaar op kambala. Op het oog vindt **VAN DER KROEF** deze afwerking iets meer glansen dan de TwinTone Finish Project (extra mat), het AquaOil Kombi System en de Rigostep Duomatt.

SLC Technology
Sassuolo (I), T + 39 49 5806900,
www.slcvloersystemen.nl

Van de Italiaanse fabrikant zijn de oliegebaseerde systemen **OIL-PUR HP** en **OIL-BALSAM HP** ontvangen. Beide systemen worden toegepast zonder aparte grondlak en geven volgens SLC in twee lagen een goede dekking en mooi resultaat. Voor een vollere, warmere uitstraling adviseert de fabrikant bij Oil-Pur HP een derde laag aan te brengen. **VAN DER KROEF** heeft een voorkeur voor aanbrengen van drie lagen bij beide systemen.

Aflak: Oil-Pur HP verwerkt makkelijk: rolt goed, schuimt niet en droogt perfect op. Wel vertoont het product relatief sterke verruwing bij eiken. Oil-Pur HP geeft een warme, roodachtige verkleuring op de lichtere houtsoorten. Op maple is de verkleuring opvallend roze. **VAN DER KROEF** vindt dat deze afwerking het best tot haar recht komt op de exotische houtsoorten. De glansgraad is op het oog vrij sterk.

Aflak: Oil-Balsam HP verwerkt eveneens prettig. Het schuimt niet en droogt goed op. **VAN DER KROEF** waarschuwt dat je bij het opzetten niet moet schrikken van de melkachtige tint. Het product droogt blank op. Ook Oil-Balsam HP geeft een warme, roodachtige verkleuring op de lichtere houtsoorten, neigend naar roze op de maple. Wie voor het eerst met het product werkt zou ervan kunnen schrikken, denkt **VAN DER KROEF**. Na drie lagen krijgt het hout wel een mooie anfeuerung. Eiken vertoont een sterke verruwing.

U.P. Quality & Environment b.v./
Rigo Special Coatings
Ijmuiden, T 0255 548448, www.ursapaint.nl

Grondlak: het oliegedragen **RIGOSTEP COLORWASH** is goed verwerkbaar. Ook bij deze grondlak is het van belang om voldoende droogtijd in acht te nemen, alvorens men met aflakken begint, benadrukt **VAN DER KROEF**. Ursa Paint adviseert minimaal 12 uur, waarna kan worden afgelakt met een RigoStep PU-lak.

Aflak: **RIGOSTEP DUOMATT** schuimt licht bij het aanbrengen, maar ontschuimt meteen. De lak trekt mooi mat op, aldus **VAN DER KROEF**. Het bleekeffect op maple valt op. Er is geen afwijkende verbleking op eiken en kambala. De uitstraling is op het oog mooi mat. →

OLIEGEBASEERD: MATHEID EN ANFEUERUNG

MERK/PRODUCT	COMPONENT	MATHEID OP HET OOG	MATHEID GEMETEN	
			60°	85°
ONBEHANDELD HOUT			4%	4%
BERGER-SEIDLE SIEGELTECHNIEK GMBH AQUA-OIL KOMBI SYSTEM	2k	++(+)	14%	43%
LECOL CHEMIE BV LEHA TWINTONE FINISH PROJECT	2k	++(+)	12%	30%
LEHA TOPFIT PU 102 (EXTRA MAT)	2k	++	17%	34%
SLC TECHNOLOGY OIL-PUR HP	1k	-/+	40%	55%
OIL-BALSAM HPX	1k	+	21%	42%
U.P. QUALITY & ENVIRONMENT B.V. RIGOSTEP DUOMATT	2k	++(+)	10%	20%

De norm ISO 2813:1994 beschrijft de testmethode voor het vaststellen van glans bij verf (lak) met gebruikmaking van een reflectometer onder hoeken van 20°, 60° of 85°. Meting onder een hoek van 60° is van toepassing op alle verven (lakken). Meting onder een hoek van 20° is bedoeld om een beter onderscheid tussen hoogglans verf- (lak-)producten te krijgen. Meting onder een hoek van 85° is bedoeld om een beter onderscheid tussen matte verf- of lakproducten te krijgen.

Glanswaarden vastgesteld conform ISO 2813 bij meting onder een hoek van 60° omschrijft men als volgt:

- 0-15 matte afwerking
- 16-30 halfmatte afwerking
- 31-60 halfglanzende afwerking
- 61-85 glans-afwerking
- >85 hoogglanzende afwerking

Glansmeting van de oliegebaseerde systemen. Duidelijk te zien op deze foto is het verschil in verkleuring op maple bij de lakken van verschillende producenten.

→ **MOBILIA VLOEREN** heeft geprobeerd zoveel mogelijk matte lakken, op water- danwel oliebasis, op een rij te zetten. We beseffen dat we niet helemaal compleet zijn. Fabrikanten werkten ten tijde van onze inventarisatie nog aan modificaties van bestaande of aan nieuwe producten, maar ook hadden we niet alle leverbare lakken tot onze beschikking. Zo is in de test het nieuwe Aqua Oil Kombi

System van Berger-Seidle bekeken, maar deze Duitse fabrikant levert meer watergedragen lakken in meerdere glansgraden. Zo zijn er de ééncomponentige Aqua-Seal Smart Home, een goede basiskwaliteit, de Aqua-Seal Eco-Gold, en als top de Aqua-Seal Monotop. Als tweecomponenten lak en met name voor projecttoepassing biedt Berger-Seidle de Aqua-Seal 2K PU.